

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 26 maja 2011 r.

w sprawie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2011 r. ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 3 po wyrazie "robót" dodaje się wyraz "podziemnych";
- 2) w art. 6 w ust. 1:
 - a) przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) danymi geologicznymi – są wyniki bezpośrednich obserwacji i pomiarów uzyskanych w toku prowadzenia prac geologicznych;"
 - b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) informacją geologiczną – są dane i próbki geologiczne wraz z wynikami ich przetworzenia i interpretacji, w szczególności przedstawione w dokumentacjach geologicznych oraz zapisane na informatycznych nośnikach danych;"
- 3) w art. 6 w ust. 1:
 - a) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

"8a) przywróceniem stanu poprzedniego – jest odtworzenie stanu sprzed powstania szkody, w szczególności przez zapewnienie obiektom budowlanym, urządzeniom oraz instalacjom niepogorszonej odporności, ciepłochłonności, szczelności i użyteczności techniczno-funkcjonalnej;"
 - b) skreśla się pkt 19;

- 4) w art. 6 w ust. 1 pkt 18 otrzymuje brzmienie:
"18) zwałowaniem nadkładu – jest zespół czynności prowadzonych w odkrywkowych zakładach górniczych, nierozdzielnie związanych technicznie i organizacyjnie z przemieszczeniem i składowaniem mas ziemnych i skalnych usuwanych z nadkładu, w celu umożliwienia wydobycia kopaliny użytecznej.";
- 5) art. 8 otrzymuje brzmienie:
"Art. 8. 1. Decyzje wydawane na podstawie ustawy, które dotyczą morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, wymagają uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego.
2. Decyzje wydawane na podstawie ustawy, które dotyczą wyłącznej strefy ekonomicznej, wymagają uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.";
- 6) w art. 21:
a) w ust. 2 po wyrazach "poz. 1593)" dodaje się wyrazy ", z wyjątkiem art. 11 ust. 3–9 tej ustawy",
b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:
"4. Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji na czas krótszy.
5. Koncesja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.";
- 7) w art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Przedsiębiorca, który otrzymał od starosty koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża przylegającego do złoża już objętego koncesją udzieloną temu samemu przedsiębiorcy na ten sam rodzaj działalności, może rozpocząć wydobywanie kopaliny nie wcześniej niż w dniu, w którym decyzja stwierdzająca wygaśnięcie koncesji wcześniejszej stanie się ostateczna.";
- 8) w art. 29 w ust. 1 po wyrazach "w szczególności związanemu z" dodaje się wyrazy "bezpieczeństwem państwa lub";

- 9) w art. 36 w ust. 1 po wyrazach "w szczególności związany z" dodaje się wyrazy "bezpieczeństwem państwa lub";
- 10) w art. 71:
- a) w ust. 1 w pkt 2:
- lit. a otrzymuje brzmienie:
 - "a) dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie nauk technicznych,"
 - w lit. b dwukrotnie użyte wyrazy "10 lat" zastępuje się wyrazami "5 lat",
 - b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - "2) zatrudnia co najmniej jedną osobę fizyczną, spełniającą wymagania określone w ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego.";
- 11) w art. 73:
- a) w ust. 1 w pkt 5 lit. c otrzymuje brzmienie:
- "c) imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego, a także szczegółowy opis jej doświadczenia zawodowego lub naukowego.",
- b) w ust. 2:
- w pkt 1 wyrazy "dyplomu magistra w zakresie nauk technicznych" zastępuje się wyrazami "dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie nauk technicznych",
 - w pkt 3 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. c w brzmieniu:
 - "c) oświadczenie zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego, o korzystaniu przez nią z pełni praw publicznych.";

- 12) w art. 74 w zdaniu drugim wyrazy "imię i nazwisko zatrudnionego rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego" zastępuje się wyrazami "imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego";
- 13) w art. 76 w ust. 2 wyrazy "imię i nazwisko zatrudnionego rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego" zastępuje się wyrazami "imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego";
- 14) w art. 95:
- a) wyraz "województw" zastępuje się wyrazem "województwa",
 - b) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
 - c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
"2. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.";
- 15) po art. 95 dodaje się art. 95a w brzmieniu:
- "Art. 95a. 1. Po upływie terminu określonego w art. 95 ust. 2 wojewoda wprowadza obszar udokumentowanego złoża kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Sporządzone w tym trybie studium wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
2. Koszty sporządzenia studium ponosi w całości gmina, której obszaru dotyczy zarządzenie zastępcze.
 3. W przypadku złożenia przez radę gminy skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w ust. 1, sąd administracyjny wyznacza rozprawę w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.

4. Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.";

- 16) w art. 99 w ust. 3 po wyrazach "próbki geologicznej," dodaje się wyrazy "a także związane z udostępnieniem danych geologicznych,";
- 17) w art. 102 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Na podstawie dokumentacji geologicznej oraz ewidencji zasobów złóż kopalin państwowa służba geologiczna corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza krajowy bilans zasobów złóż kopalin.";
- 18) w art. 111 w ust. 5 po wyrazach "w art. 53 ust. 6," dodaje się wyrazy "oraz osób kierownictwa i dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego";
- 19) w art. 112 ust. 10 otrzymuje brzmienie:
"10. Dopuszczenie wydaje się na czas nieokreślony.";
- 20) w art. 114:
 - a) w ust. 1 wyrazy "Używanie przez przedsiębiorcę w ruchu zakładu górniczego środków strzałowych, a także przechowywanie lub używanie przez przedsiębiorcę w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego," zastępuje się wyrazami "Przechowywanie lub używanie przez przedsiębiorcę w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego",
 - b) w ust. 2 wyrazy "Używanie w ruchu zakładu górniczego środków strzałowych, a także przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego przez podmioty wykonujące w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone im w ruchu zakładu górniczego," zastępuje się wyrazami "Przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego przez podmioty wykonujące w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone im w ruchu zakładu górniczego",
 - c) w ust. 3 wyrazy "na czas określony we wniosku o jego wydanie, nie dłuższy niż rok" zastępuje się wyrazami "na czas nieokreślony",

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

"5a. Przedsiębiorca powiadamia organ nadzoru górniczego, o którym mowa w ust. 1, najpóźniej na 7 dni przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót strzałowych, o powierzeniu wykonywania tych robót podmiotowi wykonującemu w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego.",

e) w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy ", którym wydano pozwolenie";

21) w art. 116 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) prowadzić ewidencję osób przebywających w zakładzie górniczym;"

22) po art. 117 dodaje się art. 117a w brzmieniu:

"Art. 117a. Niedozwolone jest wykonywanie, na podstawie stosunku pracy, na innej podstawie niż stosunek pracy albo w ramach prowadzonej na własny rachunek działalności gospodarczej, czynności lub dopuszczenie do wykonywania czynności w podziemnych wyrobiskach górniczych zakładu górniczego tego samego przedsiębiorcy w wymiarze czasu przekraczającym wymiar ustalony zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu pracy lub z naruszeniem zasad określonych w art. 132 § 1 oraz art. 133 § 1 Kodeksu pracy.";

23) w art. 124 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

"4) podziemne składowisko odpadów promieniotwórczych.";

24) art. 137 otrzymuje brzmienie:

"Art. 137. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.";

- 25) w art. 140 w ust. 1 wyrazy "90%" zastępuje się wyrazami "60%" oraz wyrazy "10%" zastępuje się wyrazami "40%";
- 26) w art. 150 w ust. 2 wyrazy "60 dni" zastępuje się wyrazami "30 dni";
- 27) w art. 164 dodaje się ust. 17 w brzmieniu:
"17. Osoby odwołane ze stanowiska Prezesa lub wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego, które przed powołaniem na to stanowisko były urzędnikami państwowymi mianowanymi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.) albo pracownikami służby cywilnej, stają się pracownikami służby cywilnej i w stosunku do nich stosuje się odpowiednio art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.";
- 28) w art. 165 w ust. 1 skreśla się pkt 9;
- 29) w art. 165 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Minister właściwy do spraw środowiska nadaje, w drodze zarządzenia, statut Wyższemu Urzędowi Górniczemu, określający jego organizację wewnętrzną.";
- 30) w art. 166 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
"3a. Osoby odwołane ze stanowiska dyrektora lub zastępcy dyrektora okręgowego urzędu górniczego lub SUG, które przed powołaniem na to stanowisko były urzędnikami państwowymi mianowanymi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych albo pracownikami służby cywilnej, stają się pracownikami służby cywilnej i w stosunku do nich stosuje się odpowiednio art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.";
- 31) w art. 169 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
"3. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad szkoleniem osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego lub wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.";

32) w art. 171 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

"1. Przy wykonywaniu nadzoru i kontroli właściwy organ nadzoru górniczego:

1) może badać prawidłowość rozwiązań stosowanych lub przewidzianych przez przedsiębiorcę do stosowania, także przez skierowanie określonego zagadnienia do rozpatrzenia przez komisję, o której mowa w art. 165 ust. 1 pkt 2;

2) może dokonywać pomiarów służących ocenie stanu bezpieczeństwa w zakładzie górniczym oraz ocenie stanu bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska w związku z ruchem zakładu górniczego, za pomocą:

a) urządzeń przenośnych, lub

b) w przypadkach uzasadnionych wysokim poziomem zagrożenia naturalnego – urządzeń stacjonarnych, zabudowanych w zakładzie górniczym na koszt przedsiębiorcy w sposób określony w decyzji wydanej przez ten organ.

2. Właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, nakazać przedsiębiorcy sprawdzenie prawidłowości rozwiązań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub dokonanie pomiarów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym w sposób określony przez ten organ; decyzja ta może zostać wydana także przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.";

33) po dziale IX dodaje się dział IXa w brzmieniu:

"DZIAŁ IXa

KARY PIENIĘŻNE

Art. 173a. 1. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego nakłada, w drodze decyzji, karę pieniężną na przedsiębiorcę, który:

1) nie dopełnia ciążącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie:

a) rozpoznawania zagrożeń związanych z ruchem zakładu górniczego i podejmowania środków zmierzających do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń,

b) posiadania odpowiednich środków materialnych i technicznych oraz służb ruchu zapewniających bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego,

c) oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania

niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,

- d) posiadania własnych służb ratownictwa górniczego albo powierzenia realizacji tego obowiązku w całości lub w części innym podmiotom;
- 2) nie wykonuje decyzji organu nadzoru górniczego:
- a) nakazującej usunięcie nieprawidłowości powstałych wskutek naruszenia przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego lub warunków określonych w planie ruchu zakładu górniczego lub warunków dotyczących ruchu zakładu górniczego, określonych w koncesji udzielonej przez starostę,
 - b) wstrzymującej w całości lub w części ruch zakładu górniczego lub jego urządzeń, ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla zakładu górniczego, jego pracowników, bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska, oraz określającej warunki wznowienia ruchu tego zakładu lub urządzeń,
 - c) nakazującej podjęcie niezbędnych środków profilaktycznych, w tym skierowanie określonego zagadnienia do rozpatrzenia przez komisję, o której mowa w art. 165 ust. 1 pkt 2,
 - d) nakazującej dokonanie określonych czynności, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górniczego, innych niż środki profilaktyczne,
 - e) nakazującej sprawdzenie prawidłowości rozwiązań stosowanych lub przewidzianych przez przedsiębiorcę do stosowania, w tym w sposób określony przez ten organ,
 - f) nakazującej dokonanie pomiarów służących ocenie stanu bezpieczeństwa w zakładzie górniczym oraz ocenie stanu bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska w związku z ruchem zakładu górniczego, w tym w sposób określony przez ten organ.
2. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego nakłada, w drodze decyzji, karę pieniężną na kierownika ruchu zakładu górniczego, który:
- 1) nie dopełnia ciążącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie:

- a) prowadzenia ewidencji osób przebywających w zakładzie górniczym oraz – w przypadku zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny – czasu przebywania w podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - b) posiadania i odpowiedniego przechowywania dokumentacji prowadzenia ruchu zakładu górniczego,
 - c) posiadania dowodu sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego – w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 119 ust. 1 i 2,
 - d) prowadzenia dokumentacji w zakresie ratownictwa górniczego,
 - e) przeprowadzania specjalistycznych badań lekarskich, specjalistycznych badań psychologicznych oraz specjalistycznych szkoleń w ratownictwie górniczym;
- 2) dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego w sposób mogący wywołać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka lub tego ruchu;
 - 3) nie dopełnia ciężącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie szkolenia osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności, lub dopuszcza do pracy w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie wykażą się dostateczną znajomością tych przepisów i zasad;
 - 4) dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie posiadają wymaganych do tego kwalifikacji.
3. Karę pieniężną nakłada się:
- 1) na przedsiębiorcę w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym;
 - 2) na kierownika ruchu zakładu górniczego w wysokości do 300% jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.
4. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Wyższego Urzędu

Górniczego uwzględnia zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

5. Podmiot jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub gdy dostarczone dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:
 - 1) kwota 500 000 zł — w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1;
 - 2) kwota 5 000 zł — w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.
6. Jeżeli okres działania przedsiębiorcy jest krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się kwotę 500 000 zł.
7. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.
8. Kwoty ściągnięte z tytułu kary pieniężnej stanowią dochód budżetu państwa.";

34) w art. 174 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- "1. Kto bez wymaganej koncesji lub bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nich warunków, wykonując działalność w zakresie:
 - 1) poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin,
 - 2) wydobywania kopalin ze złóż,
 - 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji albo podziemnego składowania odpadów,wyrządza znaczną szkodę w mieniu lub poważną szkodę w środowisku, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.";

35) po art. 182 dodaje się art. 182a w brzmieniu:

"Art. 182a. Kto wykonuje, na podstawie stosunku pracy, na innej podstawie niż stosunek pracy albo w ramach prowadzonej na własny rachunek działalności gospodarczej, czynności lub dopuszcza do wykonywania czynności w podziemnych wyrobiskach górniczych zakładu górniczego tego samego przedsiębiorcy w wymiarze czasu przekraczającym wymiar ustalony zgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu pracy lub z naruszeniem zasad określonych w art. 132 § 1 oraz art. 133 § 1 Kodeksu pracy podlega karze grzywny od 1 000 do 30 000 zł.";

36) w art. 186 skreśla się pkt 3–6;

37) w art. 190:

a) w pkt 2, w ust. 7 wyrazy "właściwego ze względu na siedzibę zakładu górniczego albo zakładu prowadzącego poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin" zastępuje się wyrazami "właściwego ze względu na siedzibę zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, a dla przedsiębiorców wykonujących powierzone im roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne – właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy",

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) w art. 10:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Pozwolenie dla:

1) przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie:

a) robót geologicznych,

b) wydobywania kopalin ze złóż,

c) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz podziemnego składowania odpadów,

2) przedsiębiorców wykonujących powierzone im roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego albo zakładu

- wydaje, odmawia jego wydania lub je cofa dyrektor okręgowego

urzędu górniczego.",

b) uchyla się ust. 2a;"

c) w pkt 4, w art. 16a wyrazy "zakładu prowadzącego poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin" zastępuje się wyrazami "zakładu wykonującego roboty geologiczne";

38) w art. 194 w pkt 1 w lit. b, w pkt 41 wyrazy "czynności specjalistyczne" zastępuje się wyrazami "określone czynności";

39) w art. 194 w pkt 2, w pkt 43 wyrazy "nabywanie i przechowywanie" zastępuje się wyrazami "nabywanie, przechowywanie lub używanie";

40) w art. 197:

a) po wyrazach "(Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.)" dodaje się wyrazy "wprowadza się następujące zmiany:"

b) pozostałą treść oznacza się jako pkt 1 oraz dodaje się pkt 2 i 3 w brzmieniu:

"2) w art. 72 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, wydobywanie kopalin ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz podziemne składowanie odpadów - wydawanej na podstawie ustawy z dnia ... - Prawo geologiczne i górnicze;"

3) w art. 96 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) koncesja, inna niż wymieniona w art. 72 ust. 1 pkt 4 - wydawana na podstawie ustawy z dnia ... - Prawo geologiczne i górnicze;"

41) po art. 199 dodaje się art. 199a w brzmieniu:

"Art. 199a. 1. Przedsiębiorca, który przed dniem 1 stycznia 2002 r. uzyskał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, obejmującą także ich wydobywanie, i wobec którego organ koncesyjny nie wydał odrębnej decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny, przed przystąpieniem do wydobywania kopaliny ze złoża przedstawi organowi koncesyjnemu dokumentację geologiczną, projekt zagospodarowania złoża oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeśli jest ona

wymagana na podstawie odrębnych przepisów.

2. Organ koncesyjny, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, ustala, w drodze odrębnej decyzji, szczegółowe warunki wydobywania kopaliny. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio.
3. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2, wymaga uzgodnienia z właściwym wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta. Przepis art. 23 ust. 2 pkt 2 stosuje się odpowiednio.";

42) w art. 200 skreśla się ust. 3;

43) w art. 203 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Podmiot, który w dniu wejścia w życie ustawy wykonuje działalność określoną w art. 2 ust. 1 bez wymaganego jej przepisami użytkowania górniczego, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy jest obowiązany zawrzeć umowę ustanawiającą to prawo. Niezawarcie umowy oznacza korzystanie z własności górniczej bez wymaganego tytułu.";

44) po art. 204 dodaje się art. 204a w brzmieniu:

"Art. 204a. 1. Obszary złóż kopaliny, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Po upływie terminu określonego w ust. 1 wojewoda wprowadza udokumentowany obszar kopaliny do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Sporządzone w tym trybie studium wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3. Koszty sporządzenia studium ponosi w całości gmina, której obszaru

dotyczy zarządzenie zastępcze.

4. W przypadku złożenia przez radę gminy skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w ust. 2, sąd administracyjny wyznacza rozprawę w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.
5. Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stosuje się odpowiednio.";

45) w art. 206:

a) w ust. 1 na końcu dodaje się wyrazy ", a uprawnienia uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy uznaje się za odpowiadające uprawnieniom tej samej kategorii uzyskanym po dniu wejścia w życie ustawy",

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Praktykę zawodową zdobyłą od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) przy projektowaniu robót geologicznych, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy projektowaniu prac geologicznych;
- 2) przy ustalaniu warunków i projektowaniu inwestycji związanych z podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji i podziemnym składowaniem odpadów, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy ustalaniu warunków i projektowaniu inwestycji związanych z bezzbiornikowym magazynowaniem substancji oraz składowaniem odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych;
- 3) przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin objętych własnością górniczą, z wyjątkiem złóż ropy naftowej, gazu ziemnego, wód leczniczych, wód termalnych i solanek, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy sporządzaniu projektów prac geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin podstawowych, które w dniu wejścia w życie ustawy stały się kopalinami objętymi własnością górniczą, z wyjątkiem złóż ropy naftowej, gazu ziemnego, wód leczniczych, wód termalnych i solanek;

- 4) przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy sporządzaniu projektów prac geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin pospolitych oraz złóż kopalin podstawowych, które w dniu wejścia w życie ustawy stały się kopalinami objętymi prawem własności nieruchomości gruntowej.";
- 46) w art. 206 w ust. 1 wyrazy "świadectwa i zaświadczenia" zastępuje się wyrazami "świadectwa, zaświadczenia oraz inne dokumenty";
- 47) w art. 206 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Pozostają w mocy, w zakresie i przez czas w nich określony, świadectwa oraz upoważnienia, nadające uprawnienia rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.";
- 48) w art. 210 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Pozostają w mocy, w zakresie i przez czas w nich określony, decyzje o dopuszczeniu wyrobów do stosowania w zakładach górniczych, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.";
- 49) w art. 210 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Decyzje zaliczające występujące w zakładach górniczych zagrożenia naturalne do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń, wydane lub podjęte na podstawie dotychczasowych przepisów, pozostają w mocy do dnia dokonania – na podstawie przepisów ustawy – zaliczenia dotyczącego tej samej przestrzeni w zakładzie górniczym; decyzje zaliczające stanowiska pracy w wyrobiskach górniczych w podziemnych zakładach górniczych do poszczególnych kategorii zagrożenia działaniem pyłów szkodliwych dla zdrowia tracą moc z dniem wejścia w życie ustawy.";

- 50) w art. 213 skreśla się ust. 2;
- 51) w art. 216 wyrazy "2011 r." zastępuje się wyrazami "2012 r.";
- 52) art. 223 otrzymuje brzmienie:
"Art. 223. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r."

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2011 r. ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, postanowił wprowadzić do niej 52 poprawki.

W poprawce nr 1 Senat doprecyzował, że ustawę stosuje się do robót podziemnych prowadzonych w celach naukowych, badawczych, doświadczalnych i szkoleniowych na potrzeby geologii i górnictwa. W opinii Izby rozwiązanie polegające na poddaniu reżimowi ustawy wszystkich prac naukowych z zakresu geologii i górnictwa (np. prowadzonych w siedzibach ośrodków naukowo – badawczych), jest nieracjonalne.

Poprawki nr 2 i 16, rozszerzające ustawę o definicję określenia "dane geologiczne", mają zapewnić skuteczniejszą ochronę informacji geologicznych stanowiących własność Skarbu Państwa. Dookreślenie zakresu informacji geologicznej poprzez wprowadzenie pojęcia danych geologicznych, umożliwi objęcie ochroną także danych źródłowych uzyskanych podczas prac geologicznych. Dane takie, podobnie jak próbki geologiczne, będą udostępniane za wynagrodzeniem.

Uchwalając poprawki nr 3 i 4 Senat postanowił zapewnić zmienianym przepisom spójność terminologiczną i poprawność językową.

Poprawka nr 5 zapewnia ustawie zgodność z przepisami ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz uwzględnia fakt, że uprawnienia właścicielskie w stosunku do morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Poprawka nr 6 zapewnia ustawie spójność z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Jedną z nowelizacji tej ostatniej, wprowadzono zasadę, w myśl której, jeżeli organ nie rozpatrzy wniosku w terminie, uznaje się, że wydał rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem przedsiębiorcy, chyba że przepisy ustaw odrębnych ze względu na nadrzędny interes publiczny stanowią inaczej (art. 11 ust. 3-9 u.s.d.g). Senat uznał, że ze względu na konieczność ochrony interesu publicznego oraz środowiska, klauzula nadrzędnego interesu publicznego powinna znaleźć zastosowanie do postępowań koncesyjnych regulowanych Prawem geologicznym i górniczym. Zmiany polegające na dodaniu do art. 21 ust. 4 i 5, są konsekwencją zmiany ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, na podstawie której koncesje uprawniają do wykonywania działalności gospodarczej na czas nieokreślony i na terytorium całego kraju. Specyfika działalności

prowadzonej w oparciu o ustawę rozpatrywaną przez Senat wymaga, aby koncesja udzielana była na wskazany w niej okres oraz na konkretne złoża kopaliny.

Poprawki nr 8 i 9 doprecyzowują, że odmowa udzielenia koncesji oraz przeniesienie koncesji na inny podmiot może nastąpić w szczególności wówczas, gdy nie sprzeciwia się temu interes publiczny związany z bezpieczeństwem państwa. Mimo, że katalog przesłanek zawartych w zmienianych przepisach jest otwarty, zdaniem Izby strategiczny charakter niektórych złóż wymaga ich szczególnej ochrony i podkreślenia, że ochrona ta uzasadniona jest bezpieczeństwem państwa.

Poprawki nr 10, 11, 12, 13 i 47 modyfikują zasady nadawania uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego. Poprawki zmierzają do przywrócenia istniejących dotychczas wymogów w zakresie wykształcenia i praktyki zawodowej lub naukowej niezbędnych do uzyskania uprawnień rzeczoznawcy – w opinii Izby ich zmiana nie znajduje uzasadnienia na tyle istotnego, aby odstąpić od respektowania zasady ochrony zaufania do prawa. Senat zrezygnował także z reguły, w myśl której rzeczoznawca do spraw ruchu zakładu górniczego będący osobą prawną jest obowiązany zatrudniać co najmniej jednego rzeczoznawcę – osobę fizyczną, oraz wprowadził do ustawy przepis przejściowy chroniący prawa nabyte przez podmioty posiadające w dniu wejścia w życie ustawy uprawnienia rzeczoznawcy.

Art. 95 ustawy w brzmieniu zaproponowanym przez Sejm nakłada na organy gminy obowiązek wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Uchwalając poprawki nr 14, 15 i 44 Senat postanowił wprowadzić do ustawy termin, w ciągu którego gmina będzie obowiązana wprowadzić złoża kopalin do studium. Taki zabieg legislacyjny zapobiegnie paraliżowi inwestycyjnemu spowodowanemu odwlekaniami przez gminy decyzji o dokonaniu wpisu.

Poprawka nr 17 wyznacza państwowej służbie geologicznej termin do sporządzenia krajowego bilansu zasobów złóż kopalin. Zmiana zapewnia ustawie konsekwencję legislacyjną, a ponadto leży w interesie podmiotów zainteresowanych tym dokumentem.

Poprawki nr 18, 31 i 38 modyfikują zasady prowadzenia szkoleń osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego. Uchwalając je Senat postanowił w szczególności ujednolicić programy szkoleń osób kierownictwa i dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz jednoznacznie przesądzić, że organy nadzoru górniczego kontrolują szkolenie osób wykonujących czynności w ruchu każdego zakładu górniczego.

Przyjmując poprawki nr 19 i 48 Senat wprowadził zasadę, zgodnie z którą dopuszczenie wyrobu do stosowania w zakładzie górniczym wydaje się na czas nieokreślony. Istotą zmian jest wyeliminowanie zbędnej biurokratyzacji postępowania w sprawie o dopuszczenie wyrobu do stosowania w górnictwie. Senatorowie uznali, że ograniczenia w zakresie dokonywania zmian w zatwierdzonym wyrobie oraz możliwość uchylenia lub zmiany dopuszczenia, to instrumenty zapewniające Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego wystarczający nadzór nad producentami.

Poprawki nr 20, 37 i 39 modyfikują zasady udzielania pozwoleń na wykonywanie robót strzałowych w ruchu zakładu górniczego. Zdaniem Senatu nieuzasadnione jest utrzymywanie rozwiązania, w którym ten sam podmiot jest obowiązany do uzyskania od dyrektora okręgowego urzędu górniczego dwóch pozwoleń – jednego na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz drugiego - w oparciu o Prawo geologiczne i górnicze.

W poprawce nr 21 Senat postanowił uprościć sposób prowadzenia ewidencji osób przebywających w zakładzie górniczym.

Poprawki nr 22 i 35 wprowadzają zakaz wykonywania czynności w podziemnych wyrobiskach górniczych zakładu górniczego, w wymiarze czasu przekraczającym normy ustalone w Kodeksie pracy, typizując takie zachowanie jako wykroczenie. Przyjęte przez Senat rozwiązanie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w zakładach górniczych.

Poprawka nr 23 ma zapewnić zgodność ustawy z ostatnią nowelizacją ustawy – Prawo atomowe, którą analogiczny przepis wprowadzono do dotychczas obowiązującej ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Uchwalając poprawkę nr 24 Senat uznał za konieczne doprecyzowanie przepisu określającego zasady wydawania przez organy koncesyjne decyzji w przedmiocie opłat eksploatacyjnych, opłat za podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz opłat za podziemne składowanie odpadów.

Poprawka nr 25 modyfikuje zasady podziału wpływów z tytułu opłat, o których mowa w ustawie tak, aby w 60% stanowiły dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, a w 40% - dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Senat uznał takie rozwiązanie za sprawiedliwe oraz sprawdzone w dotychczasowym stanie prawnym. Zaproponowane przez Sejm ograniczenie wpływów do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej spowodowałoby niemożność wykonywania przez Fundusz jego ustawowych zadań.

Przyjmując poprawkę nr 26 Senat skrócił – z 60 do 30 dni – termin, po upływie którego warunek wyczerpania postępowania ugodowego jest spełniony i możliwe jest sądowe dochodzenie roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej ruchem zakładu górniczego. Zmiana taka ułatwi poszkodowanym dostęp do sądu bez zbędnej zwłoki.

W poprawkach nr 27 i 30 Senat określił status prawny osób odwołanych ze stanowiska Prezesa lub wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego oraz dyrektora lub zastępcy dyrektora okręgowego urzędu górniczego lub Specjalistycznego Urzędu Górniczego. Wysoki poziom specjalizacji pracowników szczebla kierowniczego w administracji górniczej uzasadnia przyjęcie przepisu umożliwiającego im kontynuowanie pracy bez konieczności ubiegania się o zatrudnienie w trybie otwartego i konkurencyjnego naboru.

Poprawka nr 28 porządkuje katalog zadań Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Kompetencje określone w art. 165 w ust. 1 w pkt 9 należą na podstawie przepisów odrębnych do właściwego ministra, przy czym nie ma przeszkód, aby upoważniał on do nich Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Przyjmując poprawkę nr 29 Senat przesądził, że statut Wyższego Urzędu Górniczego nadawany jest zarządzeniem ministra właściwego do spraw środowiska. Nadanie mu formy prawnej rozporządzenia – aktu o charakterze powszechnie obowiązującym – jest zbędne, zważywszy, że określa tylko organizację wewnętrzną Urzędu.

W poprawce nr 32 Senat - biorąc pod uwagę bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego - postanowił rozszerzyć zakres uprawnień organów nadzoru górniczego w zakresie badania prawidłowości rozwiązań stosowanych lub przewidzianych przez przedsiębiorcę.

Poprawkami nr 33 i 36 Senat dodał do ustawy nowy dział zawierający katalog kar pieniężnych za naruszenie jej postanowień. Kary o charakterze administracyjnym umożliwią zdaniem Senatorów skuteczne egzekwowanie obowiązków nałożonych w ustawie na przedsiębiorców.

W art. 174 w ust. 1 stypizowano przestępstwo polegające na wyrządzeniu znacznej szkody w mieniu lub poważnej szkody w środowisku wskutek prowadzenia działalności regulowanej ustawą bez wymaganej koncesji albo zatwierdzonego projektu robót lub z naruszeniem ich warunków. Przepis ten wymaga w opinii Senatu korekty, ponieważ w uchwalonym przez Sejm brzmieniu znamię czynu – wyrządzenie znacznej szkody w mieniu lub poważnej szkody w środowisku – odnosi się tylko do podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji albo podziemnego składowania odpadów (poprawka nr 34).

Poprawka nr 40 zmierza do pełnego dostosowania ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, do przepisów Prawa geologicznego i górniczego.

Poprawką nr 41 Senat uzupełnił katalog przepisów przejściowych ustawy o normę pozwalającą przedsiębiorcom na kontynuowanie działalności gospodarczej w oparciu o koncesję łączną udzieloną na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przyjmując poprawkę nr 45 Senat postanowił określić zasady uznawania dotychczasowej praktyki zawodowej w zawodach regulowanych ustawą – Prawo geologiczne i górnicze.

Poprawka nr 49 utrzymuje w mocy decyzje o zaliczeniu występujących w zakładach górniczych zagrożeń do poszczególnych kategorii lub klas. Rozwiązanie takie obniży koszty po stronie przedsiębiorców, zachowując nienaruszony poziom bezpieczeństwa zakładów górniczych. W poprawce Senatorowie uwzględnili także okoliczność, że w katalogu zagrożeń naturalnych określonym w art. 117, zrezygnowano z zagrożenia działaniem pyłów szkodliwych dla zdrowia.

Poprawki nr 50, 51 i 52 odsuwają datę wejścia w życie ustawy do dnia 1 stycznia 2012 r. Przedłużające się prace legislacyjne spowodowały, że założone pierwotnie *vacatio legis* nie zapewniłoby adresatom nowych przepisów czasu wystarczającego, aby dostosować prowadzoną działalność do nowego stanu prawnego.

Pozostałe poprawki mają charakter doprecyzowujący albo zmierzają do zapewnienia ustawie wewnętrznej spójności.